

WARSZTATY „JESTEŚMY JESZCZE BLIŻEJ”

Propozycje zabaw dla dzieci w wieku żłobkowym w obszarze edukacji artystycznej i dużej motoryki

W okresie wczesnego dzieciństwa intensywnie rozwijają się dwa obszary – mała i duża motoryka. Ruch sprawia dzieciom ogromną radość i daje możliwość poznawania świata z innej perspektywy niż do tej pory (głównie leżącej lub siedzącej). Zdolność poruszania się jest dla dzieci w tym wieku czymś nowym, daje im poczucie autonomii, a chodzenie jest dla nich zwyczajnie przyjemne. To szczególnie okres nabywania pierwszych doświadczeń, samodzielności, komunikowania się z innymi.

Dzieci oprócz wspomnianego ruchu uwielbiają zabawy plastyczne. Dla 2- i 3-latków przedmioty przestają być jedynie elementami otoczenia, a stają się „materiałem” podlegającym dowolnym przekształceniom. Pierwsze przejawy zainteresowania rysowaniem i malowaniem przejawiają już ok. 18 m-ca życia. Warto więc zapoznawać dziecko z materiałami plastycznymi, pokazywać i tłumaczyć do czego służą. Funkcjonowanie w świecie pełnym przedmiotów wymaga sprawności manualnej. Doskonałą możliwością ćwiczenia tej funkcji daje rysowanie (kredkami, flamastrami, ołówkiem, długopisem), malowanie (różnymi rodzajami farb), lepienie z plasteliny. Już w 2. roku życia rozwija się także sprawność manualna dziecka związana z rosnącą koordynacją rąk i oczu. W zakresie umiejętności plastycznych dziecko potrafi „bazgrać” kredkami, rozgniatać plastelinę, ciastolinę, malować palcami, naśladować rysowanie kresek, próbuje składać kartkę. W wieku 2,5-3 lat rysuje linie proste i spiralne, potrafi zamknąć koło, rozpoznaje i nazywa barwy podstawowe, tworzy kompozycje z różnych figur geometrycznych, bez ich nazywania.

RYSOWANIE KREDKAMI

Jest podstawową formą zabawy plastycznej. Dla maluszków najodpowiedniejsze będą miękkie świecówki (takie grubsze, odporniejsze na łamanie) lub pastele. Można je rozcierać paluszkami. Za pomocą kredek lub ołówków powstają pierwsze bazgroty, które następnie przeobraża się w symbole. Należy zachwycać się nimi, bo wszyscy tak zaczynają!

MALOWANIE FARBAMI I STEMPELKI

Malowanie kolorowymi farbami jest ściśle związane z rysowaniem. Zajęcie to jest dla dziecka bardzo atrakcyjne. Stemplowanie uwielbiają chyba wszystkie dzieci. Rozwija proces myślenia, wyobraźnię i ekspresję plastyczną. W czasie stemplowania kształtuje się umiejętność manualną i sprawność wzroku dziecka. Przydadzą się pewnie także gazety/ceraty, gdyż pierwsze malowanie i pieczętki nie zawsze trafią na kartkę.

Stemplować możemy zanurzonymi w rozwodnionej nieco farbie:

- korkami od wina
- gąbką
- nadmuchanymi małymi balonami
- owocami i warzywami (przekrojonym na pół małym jabłkiem lub śliwką, kawałkiem ziemniaka, selera, marchewką)
- liśćmi i kwiatami (świetnie nadają się małe suszone liście, a także świeże części roślin)
- piankami styropianowymi (takimi wypełniaczami do przesyłek)
- paluszkami i rączkami (wówczas warto jednak stosować farby organiczne, łatwo zmywalne ze skóry i nietoksyczne dla dziecka).

ZABAWA Z DZIECKIEM W LEPIENIE

Zabawy z plasteliną i masami plastycznymi można śmiało zacząć już około 14 miesiąca życia. To bardzo lubiana przez dzieci zabawa. Tego rodzaju czynności wykonywane są palcami, co pozwala rozwinąć sprawność manualną i precyzję ruchów. Na początek zachęćmy dziecko do zapoznania się z konsystencją plasteliny/ciastoliny. Niech maluch wkłada rączki do pudełeczka z masą, próbuje wciskać w nią paluszki. Można dziecku pokazać, jak zrobić kulkę lub wałeczek, a potem, jak zrobić z nich placuszek. Początkowo dorosły może lepić kulki, a maluch rozgniatać je na barwne plamy. To dobre ćwiczenie dla małych rączek. Możemy też wykorzystać foremki, za pomocą których można tworzyć różne figurki. Nieco starsze dziecko poradzi sobie z wyklejaniem prostego obrazka, czy formowaniem prostych kształtów. Najlepsze w zabawie w lepienie jest to, że poza świetną zabawą, maluch ćwiczy małą motorykę. Dzięki temu małe paluszki łatwiej w przyszłości poradzą sobie z prawidłowym trzymaniem kredek i precyzyjnym nimi operowaniem. Ponadto dziecko w trakcie zabawy ma kontakt z różnymi fakturami, co wzmacnia wrażliwość skóry na bodźce.

FROTAŻ

Tą techniką można się bawić z dzieckiem 2-letnim. Chowając pod kartkę jakiś płaski przedmiot: puzzle, suszony listek, wyciętą z kartonu figurę, monetę itp., za pomocą kredki świecowej lub pastelowej, którą dziecko „maże” po kartce, z pomocą dorosłego, wydobywamy zarys ukrytego przedmiotu.

DEKALKOMANIA

Prace wykonywane w tej technice to dzieła przypadku. Trzeba bowiem na kartkę wylać nieco (dużą kroplę) atramentu, tuszu lub rozwodnionej farby. Następnie plamę nakryć drugą kartą i pozwolić dziecku nacisnąć i pogładzić kartkę rączkami. Po rozłożeniu otrzymamy kleksy, w których można doszukiwać się rysunku postaci, zwierzątka. Po wyschnięciu można wzbogacić pracę, domalowując lub doklejając dowolne elementy.

DOBRE RADY

- kartki do prac plastycznych powinny być duże, na początek minimum A4; często zachętą dla dziecka są kartki kolorowe i w różnych rozmiarach;
- należy zadbać o dużą strefę ochronną; rozłóżmy więc folię lub gazety, a dopiero na tym urządzmy miejsce do prac plastycznych;
- warto założyć teczkę na prace dziecka, a na rysunkach zapisywać daty; będzie to niezwykła pamiątka, ale również dowód na rozwój i postępy dziecka;
- urządźmy galerię prac dzieci, niech czują się docenione;
- bawmy się razem z dzieckiem; nic tak nie zachęci dziecka jak nasz współudział w tworzeniu pierwszych prac.

Wszystkie prace plastyczne wykonujemy z dziećmi w małych grupach pod nadzorem osoby dorosłej!

PRZYKŁADOWE SCENARIUSZE ZABAW Z DZIEĆMI

Cele ogólne proponowanych zabaw:

- rozwijanie wśród dzieci zainteresowań plastycznych i umiejętności praktycznych
- kształtowanie wyobraźni dziecka i jego aktywności twórczej
- uwrażliwianie na piękno oraz kształtowanie nawyków estetycznych
- rozwijanie sprawności manualnej oraz kształtowanie koordynacji wzrokowo-ruchowej
- utrwalenie znajomości podstawowych kolorów
- rozwijanie dziecięcych talentów
- wspomaganie i ukierunkowanie rozwoju dziecka z jego wrodzonym potencjałem i możliwościami rozwojowymi

Proponowane scenariusze łączą ćwiczenia dużej i małej motoryki z edukacją artystyczną

SCENARIUSZ 1 - JESIEŃ WOKÓŁ NAS

Cele:

- wiązanie zmian w świecie roślin z aktualną porą roku
- zdobywanie doświadczeń plastycznych
- wyrabianie koordynacji wzrokowo-ruchowej w zakresie dużej i małej motoryki
- rozwijanie ekspresji muzycznej, ruchowej i plastycznej

Metody:

- słowna – piosenka, objaśnienia
- oglądowa – pokaz
- czynna – zadań stawianych do wykonania

Techniki:

- rysowanie kredkami
- frottage
- malowanie farbami/tuszem

Pomoce:

- nagranie piosenki „Ola i liście” <https://www.youtube.com/watch?v=FkvlpOg6ib4>
- chusta animacyjna (513001),
- jesienne liście piankowe (610201),
- pastele olejne (115025),
- podkładki do frottage’u – liście (500136),
- tektura falista (113041 wym. 50 x 70),
- klej dla malucha (605059),
- płatki kosmetyczne,
- farby z gąbką (605020) / farby do malowania palcami (605094),
- blok rysunkowy A-4 (115008),
- blok rysunkowy z kolorowymi kartkami A-4 (543004).

PRZEBIEG:

1. Słuchanie piosenki „Ola i liście”

Rozmowa nt. piosenki:

- gdzie poszła Ola?
- co leciało z góry na głowę Oli?

2. Zabawa z liśćmi – nauczycielka daje każdemu dziecku dwa listki, dzieci razem z prowadzącą wykonują kolejno polecenia:

- jesteśmy drzewami, które kołysze wiatr (ręce w górze, przechylamy się na boki)
- jesteśmy listkami, które spadają z drzewa i wirują na wietrze (dzieci obracają się dookoła siebie)
- teraz listki opadły na ziemię (przykucają i kładą listki na podłodze)

3. Zabawa przy piosence „Ola i liście”

Poszła Ola na spacer

na słońeczko, na wiaterek

Dzieci spacerują po sali starając się nie nadepnąć *na leżące na nim listki*

A tu lecą jej na głowę

liście złote i brązowe

Dzieci podnoszą po dwa listki i wrzucają do góry, listki spadają znów na podłogę

A tu lecą jej na głowę

liście złote i brązowe

Dzieci podnoszą po dwa listki i wrzucają do góry, listki spadają znów na podłogę

4. „Tańczące liście” – zabawa z chustą animacyjną

Wspólnie z dziećmi nauczycielka układa liście na chustce animacyjnej. Następnie dzieci unoszą chustkę do góry, poruszają nią – raz słabiej, raz silniej – w taki sposób, aby liście unosiły się i opadały (falowanie).

5. „Jesienne drzewa” – propozycje prac plastycznych

I propozycja – na kartonach formatu A-4 nauczycielka czarną kredką rysuje drzewo (pień, konary i gałęzie). Na tak przygotowanym kartonie dzieci kolorują przestrzenie między gałęziami.

II propozycja – tworzenie wspólnego jesiennego drzewa. Pod karton nauczycielka wkłada podkładkę do frottage’u – liście. Dzieci pocierają kredkami po kartonie, odwzorowując wypukłe elementy podkładek. Wykorzystując kolory: czerwony, żółty, pomarańczowy, zielony, brązowy, dzieci tworzą kolorowe jesiennie liście. Nauczycielka wycina je i zawiesza na przygotowanej wcześniej makiecie drzewa, tworząc jesienną dekorację.

III propozycja – na kartonach formatu A-4 nauczycielka przykleja (w górnej części kartonu) kilka płatków kosmetycznych (tworząc koronę drzewa). Z tektury falistej wycina prostokąt (pień drzewa). W zależności od wieku i umiejętności/sprawności dziecka – pień drzewa na karton nakleja nauczycielka lub dziecko samodzielnie. Zadaniem dziecka jest kolorowanie płatków kosmetycznych za pomocą farb z gąbką lub farb do malowania palcami.

6. Oglądamy wspólnie z dziećmi wykonane prace i dekorujemy nimi salę.

SCENARIUSZ 2 - KOLOROWE PARASOLE

Cele:

- ćwiczenie umiejętności słuchania krótkich utworów recytowanych przez nauczycielkę - zdobywanie doświadczeń plastycznych
- wyrabianie koordynacji wzrokowo-ruchowej w zakresie małej motoryki
- rozpoznawanie i nazywanie kolorów (niebieski, czerwony, zielony, żółty)
- różnicowanie i porównywanie: duży, mały

Metody:

- słowna – piosenka, objaśnienia
- oglądowa – pokaz
- czynna – zadań stawianych do wykonania

Techniki:

- rysowanie kredkami
- wyklejanie

Pomoce:

- wiersz H. Bechlerowej „Parasole”
- sensoryczne koła (354052)
- <https://youtu.be/FQUB4NuoafU?si=yFZkz5ud1eWZTe-L>
- kartony A-4 w kolorze białym i niebieskim (300273)
- kółka do origami (546011)
- klej (605059)
- papier kolorowy (543004)
- piankowe kształty (610001)
- blok rysunkowy A1 (111005)

PRZEBIEG:

1. Słuchanie wiersza H. Bechlerowej „Parasole”, recytowanego przez nauczycielkę.

*Na ulicy pod drzewami
parasole dwa.
Pod tym dużym idzie mama
pod tym małym ja.
Idę z mamą. Idę słucham,
mama słucha też,
jak z drzewami o czymś szepce
rozdadany deszcz.
Szepcze cicho, to znów głośniej,
w rynnie dzwoni, gra
i wesoło stuka, puka
w parasole dwa.*

2. Rozmowa na temat wiersza

- pod czym idą mama i córka?
- co robi deszcz w wierszu?
- przed czym chroni nas parasol?

3. Zabawa przy piosence „Parasolki”

Nauczycielka rozkłada na podłodze sensoryczne koła małe i duże. Dużych kół powinno być tyle, ile dzieci. Podczas zwrotki dzieci siedzą na dużych kołach i słuchają piosenki, a podczas refrenu biorą koła w ręce i spacerują po sali.

4. Zabawa ruchowa „Mały i duży parasol”

Wykorzystujemy koła sensoryczne z poprzedniej zabawy. Podczas muzyki marszowej dzieci spacerują pomiędzy kołami. Na hasło nauczycielki „małe parasole” dzieci ustawiają się przy małych kołach, na hasło „duże parasole” – ustawiają się przy dużych kołach.

5. Zabawa ruchowa z elementem skoku i równowagi „Kałuże małe i duże”

Nauczycielka rozkłada na podłodze większe koła sensoryczne jedno za drugim tworząc „ścieżkę”.

Mniejsze koła sensoryczne układa w rozsypce obok „ścieżki” z dużych kół. Dzieci chodzą po sali i przeskakują obunóż przez małe koła sensoryczne – „małe kałuże”. Następnie nauczycielka zaprasza dzieci do przejścia przez „dużą kałużę” po wystających „kamieniach”. Dzieci zdejmują buciki i idą wyznaczoną „ścieżką” po dużych kołach sensorycznych, robiąc większy krok z jednego koła na drugi, starając się utrzymać równowagę.

6. „Kolorowe parasole” praca plastyczna

Nauczycielka przygotowuje kartony z konturem parasola. Zadaniem dzieci jest ozdobić swój parasol. Mogą to zrobić w różny sposób:

- naklejając różne piankowe kształty,
- rysując kredkami
- przyklejając kółka origami

7. Taniec integracyjny „Deszczyk”

Za pomocą gestów dzieci z nauczycielką ilustrują wierszyk

- „pada deszcz” – ruch rąk i placów z góry na dół (jednocześnie obie ręce)
- „wieje wiatr” – jednoczesny ruch ramion i rąk (uniesionych w górę) na prawo i lewo
- „błyskawica” – kłaśnięcie w dłonie
- „grzmot” – tupnięcie nogą
- „tęcza” – jednoczesne rozłożenie rąk i ramion od środka na boki.

SCENARIUSZ 3 - BIEDRONKI

Cele:

- kształtowanie umiejętności liczenia w zakresie 2
- kształtowanie umiejętności słuchania krótkich tekstów recytowanych przez nauczycielkę - ćwiczenie zintegrowanych ruchów ciała
- usprawnianie mięśni dłoni

Metody:

- słowna – piosenka, wiersz, objaśnienia
- oglądowa – pokaz
- czynna – zadań stawianych do wykonania

Techniki:

- rysowanie kredkami
- orgiami z koła (elementy „Edukacji przez ruch” D. Dziamskiej)

Pomoce:

- wiersz E. Nowik „Biedroneczka”
- piosenka „Biedroneczki” <https://www.youtube.com/watch?v=wKqliPZBV6g>
- ślady z fakturą – stopy (500058)
- ślady z fakturą – ręce (500059)
- blok rysunkowy (115008)
- pastele olejne (257006 – 12 kolorów)
- kółka origami (546011),
- masa do przyklejania prac (602017)
- klej (605059)
- przygotowane wcześniej emblematy kwiatów

PRZEBIEG:

1. Słuchanie wiersza „Biedroneczka” E. Nowik

*Biedroneczko mała,
ładne kropki masz.*

*Czy nam po kropeczce
jednej czarnej dasz?*

*Nie dam wam kropeczek,
bo tyle latek mam
ile kropek na skrzydełkach.*

Policz sobie sam!

Nauczycielka pokazuje dzieciom sylwetę biedronki, która ma na jednym skrzydełku ma dwie kropki, na drugim 3. Zachęca dzieci do policzenia kropek (liczą do dwóch), nauczycielka wprowadza cyfrę 3.

2. Zabawa ruchowa „Tor przeszkód dla biedronek”

- nauczycielka zaprasza dzieci – biedronki do pokonania toru przeszkód, który doprowadzi ich do punktu docelowego.

Propozycja toru przeszkód: rozkładamy w sali drogę z wykorzystaniem fakturowych stóp i dłoni. Wc Strzałkami wskazujemy kierunek odbywania ćwiczeń na torze przeszkód; dłonie oznaczają przejście na czworakach, stopy – przechodzenie w pozycji wysokiej z jednej stopy na drugą;

W tej zabawie dzieci powinny być lżej ubrane i ćwiczyć na bosy.

3. Komponowanie obrazka „Biedronka”

Dzieci otrzymują kartony A-4 z zaznaczoną widoczną kropką na środku kartonu. Kartki przyklejamy do stołu masą. Stojąc nad kartką, dzieci kołyszą się i kreślą naprzemiennie wiązkę z punktu (kropki na kartonie), raz w prawo, raz w lewo, raz do góry, raz na dół. Nauczycielka pokazuje sposób wykonywania ruchu podczas kreślenia najpierw w przestrzeni, później na kartce. Dzieci kreślą kredkami w odcieniach zieleni.

Rytm kreślenia wyznacza piosenka „Biedroneczki”.

Na powstałej wiązce kresek z kółek orgiami różnej wielkości (czerwonych i czarnych) komponują biedronkę, naklejając na skrzydełkach po dwie czarne kropki.

SCENARIUSZ 4 - NA ŁĄCZE

Cele:

- rozróżnianie i nazywanie kolorów: czerwonego, żółtego, niebieskiego, białego i zielonego
- rozwijanie sprawności ruchowej
- doskonalenie zdolności manualnych poprzez łączenie i naklejanie gotowych elementów w odpowiednich miejscach

Metody:

- słowna – piosenka, wiersz, objaśnienia
- oglądowa – pokaz
- czynna – zadań stawianych do wykonania

Techniki:

- wydzieranie
- naklejanie
- orgiami z koła (elementy „Edukacji przez ruch” D. Dziamskiej)

Pomoce:

- kartony A-4
- blok rysunkowy przedszkolny A1 (111005)
- klej (605059)
- piankowe kształty (610001)
- rzepy kółeczka samoprzylepne (603050)
- kółka do origami (546011)
- pastele olejowe (257006 – 12 kolorów)

PRZEBIEG:

1. Opowieść ruchowa „Na łące”, połączona z ćwiczeniami artykulacyjnymi

Dzieci ilustrują ruchem i głosem opowieść nauczycielki:

Pewnego dnia, wczesnym rankiem, dzieci wybrały się na spacer na łąkę. Słoneczko powoli wstawało, a wokół panowała zupełna cisza. Dzieci chodziły cichutko na paluszkach. Łąka powoli budziła się do życia: najpierw dzieci usłyszały bzykanie pracowitych pszczołek „bzz, bzz, bzz” i delikatne cykanie świerszczy „cyk, cyk, cyk”. Później zobaczyły kolorowe motyle fruujące nad kwiatami. Dzieci wąchały wielobarwne kwiaty i dmuchały na dmuchawce, których nasiona wirowały wesoło nad łąką. Nagle dzieci usłyszały głośnie „rech, rech, rech”; to hałaśliwe żaby zakłócały spokój łąki. Wtem niespodziewanie pojawił się bocian, krocząc dostojnie. Swoim „kle, kle, kle” wystraszył żaby. Gdy nie znalazł ani jednej, rozwinął skrzydła i odleciał z łąki.

2. „Łąka” – propozycje prac plastycznych

I propozycja – pastelami olejnymi dzieci kreślą pionowe kreski na dole kartonu (kreski będą symbolizować zieloną trawę). Następnie z piankowych kształtów tworzą kwiaty i przyklejają na narysowanych wcześniej pastelami kreskach. Konieczny jest tu nadzór osoby dorosłej z uwagi na małe elementy piankowych kształtów.

II propozycja - dzieci kreślą na kartonie A-4 rytmiczne pionowe kreski kredkami zielonymi w różnym odcieniu. Następnie spośród kół origami w kolorach: czerwonym, białym, niebieskim i żółtym, wybierają jedno i naklejają je na karton, gdzie będzie stanowić środek kwiatka. Składając pozostałe koła na pół komponują kwiaty i przyklejają na pionowych kreskach – trawie.

SCENARIUSZ 5 - ŚLIMAK

Cele:

- doskonalenie sprawności manualnej
- rozwijanie twórczej ekspresji ruchowej i plastycznej
- kształcenie umiejętności współdziałania w sytuacjach zabawowo-zadaniowych
- ćwiczenia koordynacji wzrokowo-ruchowo-słuchowej
- różnicowanie i porównywanie: duży, mały

Metody:

- słowna – piosenka, objaśnienia
- oglądowa – pokaz
- czynna – zadań stawianych do wykonania

Techniki:

- lepienie
- rysowanie
- origami płaskie

Pomoce:

- wierszyk „Ślimak” (ze zbioru M. Bogdanowicz „Wierszyki – masażyki”),
- plastelina (086001)
- kółka origami (546011)
- duży papier
- pastele olejne (257006 – 12 kolorów)
- klej dla malucha (605059)
- kredki (257094)
- blok rysunkowy A1 (111005)

1. Zagadka słowno-rysunkowa „Ślimak”

Nauczycielka wypowiadając słowa zagadki jednocześnie rysuje na kartonie ślimaka. Dzieci odgadują ostatnie słowo rymowanki, będące rozwiązaniem zagadki.

Dom na plecach
I dwa rogi
Bardzo wolny
Brzuchonogi

Twarde tu, miękkie tam
Kogo dzisiaj spotkać mam?

Tak to ślimak – zobacz sam!

2. Masażyk z wykorzystaniem rymowanki „Ślimak”

Dzieci siedzą w kręgu, jedno za drugim. Nauczycielka wypowiada wierszyk i pokazuje, jakie ruchy należy wykonać na plecach kolegi siedzącego z przodu. Dzieci wzajemnie wykonują sobie masażyki na plecach. Próbują zapamiętać krótką rymowankę.

Ślimak, ślimak, wystaw rogi - na plecach rysujemy spiralę

Dam ci sera na pierogi - naciskamy opuszkami dwóch rozstawionych palców

Jak nie sera, to kapusty - końcami palców zataczamy koło

Od kapusty będziesz tłusty - otwartą dłońią ślizgamy się po całych plecach

3. „Ślimak” – propozycje prac plastycznych

I propozycja – dzieci formują z plasteliny wałeczek (turlają go raz jedną, raz drugą rączką), a następnie zwijają go w spiralę. Zostawiają kawałek wałeczka, wyginając go do góry, tworząc kształt główki ślimaka.

II propozycja – na jak największych rozmiarów papierze rysujemy różnej wielkości ślimaki (bez muszli – domku na grzbiecie). Zadaniem dzieci jest naklejenie ślimakom domków. Małym ślimakom naklejają małe koła, dużym ślimakom – duże koła (kółka do origami). Następnie kredką rysują każdemu ślimakowi (zaczynając od środka koła) spiralę. W ten sposób na długim kartonie mamy wiele małych i dużych ślimaków. Na zakończenie proponujemy wykonać łąkę dla ślimaków. Dzieci zielonymi i żółtymi kredkami zamalowują karton między ślimakami. Te zajęcia mogą wykonywać wszystkie dzieci jednocześnie - pod kontrolą osób dorosłych.

III propozycja – dzieci robią z plasteliny wałeczek, który zaginają do góry po jednej stronie (główka ślimaka). Następnie przyklejają go do kartonu i spłaszczają. Domek – muszlę ślimaka robią z kół origami (płaskie), przyklejając najpierw największe koło, na nim mniejsze, jeszcze mniejsze i najmniejsze koło.

SCENARIUSZ 6 - JEŻ

Cele:

- poszerzenie doświadczeń plastyczno-konstrukcyjnych.
- utrwalenie wiadomości na temat wyglądu jeża
- rozwijanie sprawności małej motoryki

Metody:

- słowna – piosenka, objaśnienia
- oglądowa – pokaz
- czynna – zadań stawianych do wykonania

Techniki:

- lepienie
- łączenie i sklejanie
- komponowanie prac przestrzennych

Pomoce:

- wiersz D. Gellner „Kolczasty jeżyk”
- wiersze B. Formy „Jeż i dzieci”, „Spacer jeża”
- sensoryczne koła (354052)
- zestaw sensorycznych piłeczek (354028)
- super miękka masa plastyczna (605096)
- papier welurowy (300040)
- klej czarodziejski (582001)
- PlayMais (310003)
- ziarenko ziela angielskiego i pieprzu

PRZEBIEG:

1. Słuchanie fragmentu wiersza D. Gellner „Kolczasty jeżyk”, ilustrowanego za pomocą pacynki, maskotki lub obrazka:

To jest jeżyk.

Mały jeżyk.

Jeżyk z kolców ma kołnierzyk.

Z kolców płaszczyk,

z kolców szalik,

tylko nosek jak koralik.

Oglądanie ilustracji jeża. Rozmowa na temat jego wyglądu.

- ile łapek ma jeż?
- jak wygląda ryjek jeża?
- czym pokryte jest ciało jeża?

2. „Kolczasty język” – zdobywanie doświadczeń dotykowych z wykorzystaniem sensorycznych piłeczek z wypustkami i kolcami. Słuchając fragmentu treści wiersza D. Gellner, wypowiedzanego przez prowadzącą, dzieci ugniatają piłeczki w dłoniach. Przy kolejnych powtórzeniach wierszyka dzieci zamieniają się piłeczkami.

*To jest język
Mały język
Jeż z kolców ma kołnierzyk
Z kolców płaszczyk
z kolców szalik
tylko nosek jak koralik.*

3. Zabawa ruchowa „Jeże na spacerze”

Na podłodze rozkładamy duże sensoryczne koła. Dzieci chodzą na bosą stopę po sali pomiędzy kołami a prowadząca recytuje fragment wiersza B. Formy „Jeż i dzieci”

*Idzie jeż tupu tup
Pomiędzy drzewami.
Jeżu mój proszę cię
Zostań razem z nami.*

Następnie, podczas recytacji wiersza B. Formy „Spacer jeża”, każde dziecko staje obunóż na dużym kole sensorycznym i w rytm wypowiedzanego przez nauczycielkę wiersza, tupie nóżkami w koło.

*Tupu tup, tupu, tupu,
Chociaż nie mam wcale butów,
Tuptam tup, idąc lasem,
Odpoczywam sobie czasem – tu przestają tupać, stoją
Tup, tup, tup, tup, tup, tup.
Tup, tup, tup, tup, tup.
Czas na ponowne zakładanie bucików może być dobrym momentem na nabywanie tej umiejętności*

4. „Jeżyk” – propozycje prac plastycznych

I propozycja – dzieci formują z masy plastycznej spłaszczony owal i z jednej strony modelują pyszczek jeża. Z dwóch kuleczek pieprzu robią oczy, umieszczając je w górnej części pyszczka, a z ziarenka ziela angielskiego robią nosek.

II propozycja – prowadząca przygotowuje wcześniej karton z naklejoną postacią jeża z papieru welurowego (bez kolców) oraz po kilka (7-8) trójkątów z papieru welurowego w brązowym lub czarnym kolorze. Dzieci dorysowują językowi oczka, nosek, buzię. Każdy trójkącik składają na pół (tak jak potrafią). Jedną część złożonego trójkąta przyklejają do grzbietu języka, druga nieprzyklejona część odstaje.

III propozycja – dzieci komponują jeża z PlayMais – chrupek kukurydzianych. Za pomocą wody formują chrupki i łączą poszczególne elementy. Najpierw tworzą korpus jeża, a następnie kolce. Ta praca wykonywana jest według inwencji twórczej dziecka (starszego - w wieku żłobkowym) z pomocą i nadzorem osoby dorosłej.

SCENARIUSZ 7 - RYBKI

Cele:

- rozpoznawanie i nazywanie zwierząt żyjących w wodzie
- rysowanie linii krzywych po śladzie
- ćwiczenie dużych grup mięśniowych podczas improwizacji ruchowej
- rozwijanie sprawności manualnej oraz kształtowanie koordynacji wzrokowo-ruchowej

Metody:

- słowna – piosenka, objaśnienia
- oglądowa – pokaz
- czynna – zadań stawianych do wykonania

Techniki:

- orgiami z koła (elementy „Edukacji przez ruch” D. Dziamskiej)
- malowanie wałkiem

Pomoce:

- rymowanka o rybce
- bibuła karbowana kolorowa (506033)
- kartony A-4
- wałki do malowania Morze (547036)
- farby plakatowe 6 kolorów (115404)

PRZEBIEG:

1. Zabawa przy wierszyku „Rybka”

Prowadząca prosi, aby dzieci złożyły dłonie, udając rybę i mówiły tekst:

*Jedna głodna rybka mała
po akwariu wciąż pływała
aż robaczka w nim ujrzała
i zrobiła mniam.*

Na słowa „i zrobiła mniam” dzieci otwierają dłonie jak ryba pyszczek i chwytają „jedzenie”.

2. Ćwiczenia manualne „Rybka”

Dzieci rysują linie krzywe (fale) w powietrzu raz jedną, raz drugą ręką, na podłodze, na plecach kolegi i na ścianie na aplikacji Rybka.

3. „Rybki w oceanie” – komponowanie wspólnej pracy plastycznej

Każde dziecko otrzymuje karton formatu A-4. Następnie za pomocą wałków do malowania Morze, dzieci maluje na kartonie wzory: fale, ryby, kraby, koniki morskie, wodorosty. Po wyschnięciu farby, z kół składa rybki metodą origami i nakleja na karton z wzorami morza. Na koniec obimy wystawę prac dzieci na ścianie tworząc dekorację „Rybki w oceanie”.

SCENARIUSZ 8 - KOLOROWE BALONIKI

Cele:

- wyrabianie umiejętności odróżniania kierunków
- współdziałanie w sytuacjach zabawowo-zadaniowych
- utrwalenie kolorów
- doskonalenie integracji ruchów poprzez kreślenie owali oburącz
- nabywanie doświadczeń plastycznych podczas rysowania kredkami

Metody:

- słowna – piosenka, objaśnienia
- oglądowa – pokaz
- czynna – zadań stawianych do wykonania

Techniki:

- elementy „Edukacji przez ruch” D. Dziamskiej
- rysowanie
- naklejanie

Pomoce:

- piosenka „Bal baloników” <https://www.youtube.com/watch?v=rSPy3rm-DtQ>
- balony z podpisem (045019)
- białe kartony w kształcie owalu
- masa do przyklejania prac (602017)
- kleje w sztyfcie (582006)
- konfetti mini kółka (523026)

PRZEBIEG:

1. Zabawa z balonami przy piosence „Bal baloników”

Prowadząca rozdaje dzieciom balony w czterech kolorach: czerwonym, żółtym, zielonym, niebieskim. Dzieci podrzucają, odbijają balony, obracają się, podskakują. Kiedy muzyka milknie wymieniają nazwę koloru swojego balonika. Ponownie gra muzyka i dzieci bawią się balonami. Muzyka milknie, prowadząca poleca dzieciom tworzyć grupy według koloru balonika (żółte, czerwone, niebieskie, zielone).

2. Zabawy z balonem (kształtowanie umiejętności umiejscawiania przedmiotów w przestrzeni)

Dzieci na polecenie prowadzącej manipulują balonami:

- kładą przed sobą, za sobą, z boku
- podnoszą do góry
- opuszczają w dół
- podrzucają, chwytają

3. Zabawa „Baloniku nasz malutki”

Dzieci trzymają oburącz taśmę elastyczną. Prowadząca trzyma oba końce taśmy. Recytując razem z prowadzącą wierszyk:

Baloniku nasz malutki - powoli idą do tyłu
rośnij duży, okrągłutki. - pokazują, jak rośnie balonik
Balon rośnie, że aż strach, - robią coraz większe koło
przebrał miarę no i trach. – kucają, balon pękł

Zabawę powtarzamy 3-4 razy. W przerwie między kolejnym powtórzeniem zabawy dzieci stoją i wypowiadając słowa „rośnie balon nasz malutki” kreślą oburącz w powietrzu, na podłodze, na plecach kolegi, mniejsze i większe owale. Podobnie kreślą owale, raz jedną, raz drugą ręką.

4. „Kolorowe baloniki” – propozycje prac plastycznych

I propozycja – białe kartony w kształcie owalnym mocujemy do stołu za pomocą masy mocującej. Dzieci mają do dyspozycji różne kolory kredek i kreślą nimi mniejsze i większe owale. Zwracamy uwagę, by dzieci zmieniały podczas kreślenia kolory kredek. Gdy jest już dużo narysowanych owali, dzieci zmieniają kredki na kleje i mażą owale klejem. Następnie rozsypują konfetti na powstały obrazek i dociskają, by się przykleiło.

II propozycja – na kartonach w kształcie owalnym, dzieci, według własnej inwencji twórczej kolorują balony za pomocą kredek świecowych.

SCENARIUSZ 9 - ZWIERZĘTA W ZOO

Cele:

- Rozwijanie kompetencji językowej – poznawanie i kojarzenie nazw zwierząt egzotycznych.
- Utrwalenie znajomości wyglądu zwierząt egzotycznych
- Poszerzenie doświadczeń plastyczno- konstrukcyjnych.
- Rozwijanie sprawności małej motoryki

Metody:

- słowna – piosenka, objaśnienia
- oglądowa – pokaz
- czynna – zadań stawianych do wykonania

Techniki:

- wyklejanie konturów
- komponowanie wspólnej pracy

Pomoce:

- wiersz M. Matczak „ZOO”
- ilustracje zwierząt
- kartony białe A-4
- duży arkusz papieru
- klej czarodziejski (582001)

PRZEBIEG:

1. Wprowadzenie. Słuchanie krótkiego wierszyka „ZOO”

Zebra, tygrys i pantera, żółw, żyrafa... zwierząt wiele.

Kto ma paski?

A kto cętki?

Dzisiaj zaraz się dowiemy. Prowadząca pyta dzieci, czy wiedzą o kim dzisiaj będziemy rozmawiać, gdzie mieszkają zwierzęta, o których jest wierszyk?

2. Rozmowa z dziećmi na temat ZOO.

- Kto był w ZOO?
- Jakie zwierzęta żyją w ZOO?
- Jak nazywają się zwierzęta, które widzicie na obrazkach?

3. Odgadywanie zagadek o zwierzętach. Dla ułatwienia, na tablicy zawieszamy ilustracje zwierząt, o których są zagadki.

Ktoś jej futro wymalował
w paski czarno-białe.
O jakim zwierzątku mowa,
Wiecie doskonale. (zebra)

Jest cała w cętki,
a przy tym ma bieg tak prędko,
że chociaż tego nie lubi,
biegnąc własne cętki gubi. (pantera)

Wśród zwierząt najdłuższą ma szyję,
więc pewnie nie często ją myje.
Na sierści ma plamy wzorzyste
wprost z drzew zrywa liście soczyste. (żyrafa)

Noszę pancerz na grzbiecie,
w nim domek swój mam.
Wolno spaceruję,
choć cztery nogi mam. (żółw)

4. Opowieść ruchowa „Spacer po ZOO”.

Prowadząca opowiada, dzieci ilustrują ruchem treść opowiadania

Teraz wybierzemy się na spacer po zoo, ale po takim zoo, gdzie zwierzęta spacerują sobie po alejkach, a dzieci mogą się z nimi bawić. Jest to czarodziejskie zoo. Na początku, przy wejściu, spotykamy dostojnego tygrysa, który marszowym krokiem przechadza się wśród zwierząt. W dali widać wysokie smukłe żyrafy sięgające czubków drzew. Nagle ni stąd ni zowąd pojawiły się zebry, które brykając i podskakując starają się zwrócić na siebie uwagę. Muszą jednak bardzo uważać, bo po alejkach spacerują spokojne i powolne żółwie. One nigdy się nie spieszą. Inaczej rzecz ma się z panterami. Te zwinne i szybkie, przeskakują z kamienia na kamień. Zmęczyliśmy się już trochę. Usiądziemy i odpoczniemy.

Prowadząca proponuje dzieciom wykonanie zwierząt, które widziały i zrobienie wspólnego ZOO.

4. „Zwierzęta w ZOO” – propozycja pracy plastycznej

Dzieci otrzymują przygotowane wcześniej przez prowadzącą sylwety zwierząt (zebry, żyrafy, tygrysa, pantery i żółwia) wykonane z białego kartonu rysunkowego oraz sylwety zwierząt wycięte z bibuły o fakturze danego zwierzęcia. Zadaniem dziecka jest wybrać dowolne zwierzę, nazwać je, dobrać odpowiednią bibułę (zgodnie z wyglądem zwierzęcia) i nakleić na sylwetę zwierzęcia. Z wykonanych zwierząt na dużym arkuszu papieru tworzymy ZOO, naklejając zwierzęta. Tworzymy według uznania scenerię. Nie zapomnijmy przy każdym zwierzęciu przykleić małą wizytówkę z imieniem dziecka.